

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Στο παρόν εξειδικεύονται οι κίνδυνοι που συνδέονται με συγκεκριμένα Χρηματοπιστωτικά Μέσα (ειδικοί κίνδυνοι ανά κατηγορία Χρηματοπιστωτικών Μέσων) και πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με αντίστοιχη ενότητα του Εντύπου Προσυμβατικής Ενημέρωσης, όπου περιγράφονται οι γενικοί επενδυτικοί κίνδυνοι που συνδέονται, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, με τα Χρηματοπιστωτικά Μέσα.

1. Μέσα Χρηματαγοράς

Τα μέσα χρηματαγοράς είναι βραχυπρόθεσμα, διάρκειας ενός έτους ή μικρότερης. Περιλαμβάνουν έντοκα γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων, εμπορικά χρεόγραφα και άλλα μέσα με ουσιαστικά ισοδύναμα χαρακτηριστικά εφόσον παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) έχουν αξία που μπορεί να προσδιοριστεί ανά πάσα στιγμή·
- β) δεν είναι παράγωγα·
- γ) έχουν ληκτότητα κατά την έκδοση μέχρι και 397 ημέρες.

Δεν πληρώνουν συνήθως κάποιο τόκο επί του επενδύομένου κεφαλαίου αλλά εκδίδονται με τιμή διάθεσης χαμηλότερη της ονομαστικής τους αξίας (υπό το άρτιον) και στη λήξη ο εκδότης τα επαναγοράζει στην ονομαστική τους αξία (η απόδοσή τους ισούται με τη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της αρχικής μειωμένης τιμής τους). Σε σπάνιες περιπτώσεις, υπάρχει τοκομερίδιο. Τα μέσα χρηματαγοράς διακρίνονται σε σχέση με την πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παράγονται από εγκεκριμένους διεθνείς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης, οι οποίοι πραγματοποιούν τακτικές αναλύσεις σχετικά με την ικανότητα του εκδότη (κυβερνήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις) να ανταποκρίνεται στις δανειακές του υποχρεώσεις.

Διακρίνονται επιπλέον με βάση την πολυπλοκότητα τους σε απλά (μη πολύπλοκα) και πολύπλοκα. Ως πολύπλοκα νοούνται τα μέσα χρηματαγοράς που ενσωματώνουν παράγωγο (Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να ανατρέξετε στο έντυπο της Προσυμβατικής Ενημέρωσης).

Σε ποιους απευθύνονται:

Τα μέσα χρηματαγοράς είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει του ν. 4514/2018 (Ιδιώτες, Επαγγελματίες, Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους), ενώ απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με βραχυπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα που στοχεύουν ανάλογα με την πιστοληπτική διαβάθμιση του αξιογράφου σε χαμηλότερες ή υψηλότερες αποδόσεις. Τα μέσα χρηματαγοράς υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης είναι ευχερώς ρευστοποιήσιμα.

Ενδεικτικά, τα μέσα χρηματαγοράς περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- ✓ Έντοκα Γραμμάτια Δημοσίου (Treasury Bills /Government Notes): Πρόκειται για βραχυπρόθεσμα αξιόγραφα χρηματαγοράς (διάρκειας ενός έτους ή μικρότερης) που συνήθως εκδίδονται από τις κεντρικές τράπεζες κρατών και έχουν την εγγύηση του δημοσίου (π.χ. έντοκα γραμμάτια του ελληνικού δημοσίου, T-Bills

του αμερικανικού δημοσίου). Δεν πληρώνουν κάποιο τόκο επί του επενδυόμενου κεφαλαίου πριν από τη λήξη τους αλλά εκδίδονται σε χαμηλότερη τιμή της ονομαστικής τους αξίας αποφέροντας με αυτόν τον τρόπο θετική απόδοση κατά τη λήξη τους.

- ✓ Πιστοποιητικά Καταθέσεων (Certificates of Deposits): Τα Πιστοποιητικά Καταθέσεων είναι αξιόγραφα χρηματαγοράς, τα οποία εκδίδονται συνήθως από εμπορικές τράπεζες με προκαθορισμένη λήξη, η οποία κυμαίνεται από ένα μήνα έως και πέντε έτη. Τα πιστοποιητικά καταθέσεων φέρουν συνήθως σταθερό επιτόκιο και είναι σχεδιασμένα για να κατέχονται από τους επενδυτές μέχρι τη λήξη τους, κατά την οποία το επενδύμενο κεφάλαιο επιστρέφεται μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους.
- ✓ Εμπορικά Χρεόγραφα (Commercial Papers): Πρόκειται για αξιόγραφα που εκδίδονται από ιδιωτικές επιχειρήσεις στην ονομαστική τους αξία ή σε αξία χαμηλότερη αυτής (στο άρτιο ή υπό το άρτιο) προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τις ανάγκες κεφαλαίων κίνησής τους, με λήξη συνήθως έως ένα έτος. Τα εμπορικά χρεόγραφα είναι μεταβιβάσιμα και διαπραγματεύσιμα στη δευτερογενή αγορά. Οι εκδότες των μέσων αυτών είναι συνήθως μεγάλες επιχειρήσεις που διαθέτουν αρκετά υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση.
- ✓ Γραμμάτια Τραπεζικής Αποδοχής (Bankers' Acceptance Notes): Πρόκειται για βραχυπρόθεσμα μέσα χρηματαγοράς, τα οποία εκδίδονται από μεγάλες επιχειρήσεις. Η αποπληρωμή τόσο του αρχικού επενδύμενου κεφαλαίου όσο και των τόκων είναι εγγυημένη από τραπεζικό οργανισμό.
- ✓ Repos & Reverse Repos: Συμφωνίες επαναγοράς ισοδύναμες με προθεσμιακές καταθέσεις, οι οποίες έχουν ως ενέχυρο αξιόγραφα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης αλλά και αξιόγραφα χαμηλότερης, κατόπιν εισηγήσεως του Credit Committee (ομόλογα).

Επενδυτικοί Κίνδυνοι

- ✓ Πιθανότητα απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδύμενου κεφαλαίου στην περίπτωση που ο εκδότης του συγκεκριμένου τίτλου αδυνατεί να ανταποκριθεί μερικώς ή ολικώς των υποχρεώσεών του κατά την ημερομηνία λήξης του τίτλου.
- ✓ Κίνδυνος χαμηλής εμπορευσιμότητας στην περίπτωση αξιολογών χαμηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

2. Μετοχές

Η μετοχή αντιπροσωπεύει τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου μιας ανώνυμης εταιρίας. Η μετοχή ενσωματώνει τα δικαιώματα του μετόχου που πηγάζουν από τη συμμετοχή του στην εταιρία. Ενδεικτικά δικαιώματα που προκύπτουν από την κατοχή μετοχών είναι το δικαίωμα μερίσματος από τα διανεμόμενα κέρδη της εταιρίας (εφόσον διανέμονται), καθώς και αντίστοιχο ποσοστό από την περιουσία της εταιρίας, σε περίπτωση λύσης αυτής.

Οι μετοχές μπορούν να λάβουν τις ακόλουθες μορφές:

- Κοινές Μετοχές: Είναι η πιο συνηθισμένη μορφή μετοχής. Ενσωματώνει όλα τα βασικά δικαιώματα ενός μετόχου, όπως το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη, στην έκδοση νέων μετοχών, στο προϊόν της εκκαθάρισης, καθώς και δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση της εταιρίας και συμμετοχής στη διοίκησή της.

- **Προνομιούχες Μετοχές:** Οι προνομιούχες μετοχές προσφέρουν προνόμιο έναντι των κοινών μετοχών, συνιστάμενο στην προνομιακή είσπραξη μερίσματος ή και στο προνομιακό δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης σε περίπτωση λύσης της εταιρίας, αλλά μπορεί να στερείται του δικαιώματος ψήφου στη Γενική Συνέλευση και συμμετοχής στη διοίκησή της. Αναλόγως της πορείας και των αποτελεσμάτων της εταιρίας, οι μέτοχοι μπορεί να απολάβουν μέρος από τα τυχόν κέρδη και να καρπώνονται τα οφέλη από τυχόν αύξηση της εσωτερικής αξίας της μετοχής της.

Εισηγμένες μετοχές

Η πιο κοινή κατηγοριοποίηση εισηγμένων εταιριών βασίζεται στην κεφαλαιοποίησή τους (στην απλή περίπτωση που η επιχείρηση είναι εισηγμένη και βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, η κεφαλαιοποίηση ορίζεται ως το γινόμενο της τιμής διαπραγμάτευσης της μετοχής επί το συνολικό αριθμό των υφιστάμενων μετοχών). Γενικά, όσο υψηλότερη είναι η κεφαλαιοποίηση μίας εταιρίας, τόσο μεγαλύτερη είναι η ρευστότητα των μετοχών της. Ωστόσο, υφίστανται διάφορες περιπτώσεις, στις οποίες οι μετοχές χαμηλότερης κεφαλαιοποίησης είναι δυνατό να παρουσιάζουν υψηλότερη ρευστότητα από μετοχές εταιριών υψηλότερης κεφαλαιοποίησης.

Οι εισηγμένες μετοχές μπορούν επίσης να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τον κλάδο δραστηριότητάς των εκδοτών τους, όπως Τράπεζες, Τηλεπικοινωνίες, Πληροφορική, Τρόφιμα και Ποτά, Ενέργεια, Κατασκευές κλπ. Σε ρυθμιζόμενες αγορές, υφίστανται δείκτες που αντικατοπτρίζουν την απόδοση των αντίστοιχων αγορών.

Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Οι επενδύσεις σε μετοχές είναι πιθανό να υπόκεινται στους εξής κινδύνους: κίνδυνο μεταβλητότητας, κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο διακανονισμού, κίνδυνο ρευστότητας, συναλλαγματικό κίνδυνο, και μη-συστηματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος Μεταβλητότητας: Η τιμή μίας μετοχής που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές υπόκειται σε απρόβλεπτες διακυμάνσεις, οι οποίες μάλιστα δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται αιτιωδώς με την οικονομική πορεία της εκδότριας εταιρίας. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος απώλειας μέρους ή και - υπό περιστάσεις - του συνόλου του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί. Ποτέ δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί η ανοδική ή καθοδική πορεία μίας μετοχής ούτε η διάρκεια μιας τέτοιας πορείας. Υπογραμμίζεται ιδιαίτερα ότι η πορεία της χρηματιστηριακής αξίας μιας μετοχής είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων και δεν εξαρτάται μόνο από τα οικονομικά στοιχεία της εταιρίας, όπως π.χ. αυτά απεικονίζονται βάσει των αρχών της θεμελιώδους ανάλυσης.

Κίνδυνος αγοράς: Οι μετοχές, ως επενδυτικά προϊόντα τα οποία τίθενται σε διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές, υπόκεινται στους κινδύνους που σχετίζονται με την προσφορά και τη ζήτηση. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αναμενόμενες πιθανές μειώσεις στην τιμή των μετοχών οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε μικρές ή μεγαλύτερες απώλειες της επένδυσης. Η τιμή των μετοχών εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την οικονομική κατάσταση της εκδότριας εταιρίας, ωστόσο, υπάρχουν και άλλοι αστάθμητοι παράγοντες, όπως δημοσιεύματα, φημολογίες, δημιουργία κλίματος υπέρ ή εις βάρος της εκδότριας εταιρίας, που μπορούν να οδηγήσουν σε έντονες διακυμάνσεις της τιμής των μετοχών.

Πιστωτικός κίνδυνος: Ο επενδυτής γίνεται μέτοχος της εκδότριας εταιρίας. Αυτό σημαίνει ότι δεν ωφελείται μόνο από τα κέρδη, αλλά τον επιβαρύνουν και τυχόν ζημιές. Για παράδειγμα, το ποσό αλλά και η ίδια η διανομή μερισμάτων εξαρτάται από το εάν η εταιρία έχει καθαρά κέρδη, καθώς και από το ύψος αυτών. Επίσης, σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρίας χάνεται το ποσό της επένδυσης. Αλλά ακόμα και στην περίπτωση της εκκαθάρισης της εταιρίας, υπάρχει κίνδυνος απώλειας, καθώς η εκκαθάριση αποσκοπεί στην ικανοποίηση των δανειστών και ύστερα, εφόσον υπάρχει ακόμα υπόλοιπο απ' το προϊόν της εκκαθάρισης, επιστρέφεται στους μετόχους η επένδυσή τους ή μέρος αυτής.

Κίνδυνος διακανονισμού: Σε κάθε περίπτωση αναφορικά με συναλλαγές σε μετοχές θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο κίνδυνος να μην καταβάλει ο αντισυμβαλλόμενος το τίμημα της αγοράς των μετοχών ή, στην αντίθετη περίπτωση, τους μετοχικούς τίτλους. Όπως ήδη αναφέρθηκε κατά το γενικό μέρος, ο κίνδυνος αυτός είναι μειωμένος σε περίπτωση μετοχών που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές λόγω της αυξημένης εποπτείας των αγορών αυτών, αυξάνεται όμως σε περίπτωση εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών.

Κίνδυνος ρευστότητας: Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται με τη δυνατότητα και την ταχύτητα εκτέλεσης μιας δοθείσας εντολής ρευστοποίησης, έτσι ώστε να περιοριστούν όσο το δυνατό ενδιάμεσες απώλειες. Ο κίνδυνος αυτός αυξάνεται στην περίπτωση που οι μετοχές αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ξένες ρυθμιζόμενες αγορές (με τις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα άμεσης διασύνδεσης και είναι πολύ πιθανό να υπάρχουν καθυστερήσεις στην εκτέλεση των εντολών ρευστοποίησης) και σε αγορές με χαμηλή ρευστότητα.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός αφορά την τιμή των μετοχών οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και σε ξένες ρυθμιζόμενες αγορές σε διαφορετικό νόμισμα. Κατά την πώληση των μετοχών, υπάρχει περίπτωση να υπάρχουν απώλειες στην επένδυση, ακόμα και αν η τιμή της μετοχής έχει αυξηθεί.

Συστηματικός κίνδυνος: Ο επενδυτής, ως μέτοχος σε μια ανώνυμη εταιρία, αναλαμβάνει το μη-συστηματικό κίνδυνο που απορρέει από κάθε επένδυση, ειδικά όταν τα χρηματοοικονομικά μεγέθη του εκδότη ή του χρέους του επιδεινώνονται. Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις γενικά περιλαμβάνουν υψηλότερο κίνδυνο αγοράς.

Περαιτέρω:

- η επένδυση σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια μη αναπτυγμένων χωρών επίσης περιλαμβάνει νομικούς κινδύνους, πολιτικούς κινδύνους και κινδύνους χώρας γενικότερα.
- η επένδυση σε μετοχές που δε βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές περιλαμβάνουν κινδύνους διακανονισμού και αντισυμβαλλομένου.

Σε κάθε περίπτωση, οι επενδυτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και τους γενικούς επενδυτικούς κινδύνους που περιγράφονται στην ενότητα 12 του παρόντος εντύπου.

Για τα μέσα της παρούσας κατηγορίας παρακαλούμε επιπλέον να ανατρέξετε κατωτέρω στο κεφάλαιο 7. «Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του νόμου 4335/2015(Οδηγία 2014/59/ΕΕ)».

Σε ποιους απευθύνονται:

Οι μετοχές είναι συμβατές με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει του ν. 4514/2018 (ιδιώτες, Επαγγελματίες, Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους), ενώ απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλή απόδοση και στοχεύουν σε υπεραξία της επένδυσής τους. Η δυνατότητα αποεπένδυσης είναι κατά κανόνα ευχερής.

Σε κάθε περίπτωση συστήνεται στον επενδυτή, πριν τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί μετοχής να: α) μελετήσει την ετήσια οικονομική έκθεση ή, κατά περίπτωση, και τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει η εκδότρια εταιρία προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων της για περιοδική πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και β) αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί η εκδότρια εταιρία προς έκτακτη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου του χρηματιστηρίου στο οποίο οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ή και στον διαδικτυακό τόπο της ίδιας της εκδότριας εταιρίας.

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε μετοχές ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

3. Ομόλογα

Τα ομόλογα είναι χρεόγραφα με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- ✓ ο εκδότης (δανειζόμενος) είναι υποχρεωμένος ν' αποπληρώσει το κεφάλαιο που έχει δανειστεί σε προκαθορισμένη ημερομηνία (ημερομηνία λήξης ομολόγου)
- ✓ ο εκδότης υποχρεούται να καταβάλει, σε προκαθορισμένες ημερομηνίες τόκο στον πιστωτή με την μορφή τοκομεριδίων (κουπονιών) βάσει προκαθορισμένου επιτοκίου.

Κατά κανόνα, τα ομόλογα είναι τίτλοι μεταβιβάσιμοι και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης κυρίως στην δευτερογενή διαπραπειακή αγορά αλλά και στις λοιπές οργανωμένες αγορές. Ο κάτοχος ενός ομολόγου μπορεί να προσβλέπει τόσο την απόδοση που προκύπτει από το τοκομερίδιο, όσο και στο ενδεχόμενο υπεραξίας λόγω ανόδου της τιμής του ομολόγου στις αγορές διαπραγμάτευσης του τίτλου.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των ομολόγων είναι:

- ✓ **Ονομαστική Αξία:** Είναι το ποσό ή το κεφάλαιο που πρέπει αποπληρώσει ο εκδότης στον κομιστή του τίτλου κατά τη λήξη. Η ονομαστική αξία αποτελεί επίσης τη βάση πάνω στην οποία υπολογίζεται ο τόκος.
- ✓ **Τιμή:** Η τιμή του ομολόγου ορίζεται με βάση τις 100 μονάδες βάσης ή αλλιώς ως ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας. Όταν η τιμή του ομολόγου είναι υψηλότερη από το 100, τότε το ομόλογο διαπραγματεύεται "υπέρ το άρτιο" (premium). Όταν η τιμή του ομολόγου είναι χαμηλότερη από 100, τότε το ομόλογο διαπραγματεύεται με έκπτωση (discount). Σύμφωνα με τα προηγούμενα, η τιμή μπορεί να αναφέρεται στην:

- Τιμή Έκδοσης (Issue Price): Είναι η αρχική τιμή, στην οποία διατίθεται το ομόλογο στην πρωτογενή αγορά, κατά την ημερομηνία έκδοσής του.
- Τιμή Αγοράς (Bid Price): Είναι η τιμή των αγοραστών του τίτλου στην δευτερογενή αγορά και στην οποία μπορεί ο επενδυτής να πουλήσει τον ομολογιακό τίτλο.
- Τιμή Προσφοράς (Offer Price): Είναι η τιμή των πωλητών του τίτλου στην δευτερογενή αγορά και στην οποία ο υποψήφιος επενδυτής μπορεί ν' αγοράσει τον ομολογιακό τίτλο. .
- Τιμή Αποπληρωμής (Redemption Price): Είναι η τιμή αποπληρωμής του ομολόγου στην λήξη του και ορίζεται κατά την έκδοση του ομολόγου.
- ✓ **Ημερομηνία Έκδοσης (Issue Date):** Είναι ημερομηνία κατά την οποία εκδίδεται το ομόλογο.
- ✓ **Ημερομηνία Λήξης (Maturity Date):** Είναι η ημερομηνία λήξης του ομολόγου.
- ✓ **Επιτόκιο / Τοκομερίδιο (Interest Rate / Coupon):** Είναι το επιτόκιο βάσει του οποίου υπολογίζεται η περιοδική πληρωμή του τόκου (κουπόνι). Εκφράζεται σε ετήσια βάση ως ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας του ομολόγου. Συνήθως, ένα ομόλογο πραγματοποιεί τις πληρωμές του (κουπόνια) κάθε μήνα, τρίμηνο, εξάμηνο ή χρόνο, ενώ το κουπόνι μπορεί να είναι σταθερό ή κυμαινόμενο.
- ✓ **Δεδουλευμένοι Τόκοι (Accrued Interest):** Είναι ο οφειλόμενος από τον εκδότη τόκος που έχει σωρευτεί μεταξύ της ημερομηνίας τελευταίας πληρωμής του τοκομεριδίου και της ημερομηνίας συναλλαγής του τίτλου.
- ✓ **Απόδοση στη λήξη (Yield to Maturity):** Είναι η απόδοση του ομολόγου στην περίπτωση που αυτό διακρατηθεί μέχρι τη λήξη του και εκφράζεται ως ποσοστό επί του επενδυμένου κεφαλαίου.
- ✓ **Επιτοκιακή διαφορά (interest rate margin).** Είναι κεντρικό χαρακτηριστικό των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου (δείτε πιο κάτω): Η επιτοκιακή διαφορά είναι η διαφορά (margin / spread) του επιτοκίου του τίτλου σε σχέση με το επιτόκιο αναφοράς του τίτλου. Για παράδειγμα, αν ένα ομόλογο κυμαινόμενου επιτοκίου προβλέπει τοκομερίδιο LIBOR + 3%, τότε το +3% αποτελεί την επιτοκιακή διαφορά του ομολόγου. Η επιτοκιακή διαφορά μπορεί να αναφέρεται και σε μονάδες βάσης (όπου 100 μονάδες βάσης ισούνται με 1%).
- ✓ **Επίπεδο εξασφάλισης (Seniority):** Είναι η προτεραιότητα με την οποία θα καλυφθούν οι απαιτήσεις των κατόχων των τίτλων σε περίπτωση αναδιάρθρωσης των κεφαλαίων ή της εκκαθάρισης –των περιουσιακών στοιχείων του εκδότη.
- ✓ **Πιστοληπτική Διαβάθμιση: (Credit Rating):** Είναι η διαβάθμιση ενός ομολόγου σύμφωνα με τον πιστωτικό κίνδυνο που παρουσιάζει. Η διαβάθμιση του ομολόγου είναι συνδεδεμένη με την πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παράγονται από εγκεκριμένους διεθνείς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης, οι οποίοι πραγματοποιούν τακτικές αναλύσεις σχετικά με την ικανότητα του εκδότη (κυβερνήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις) να ανταποκρίνεται στις δανειακές του υποχρεώσεις

- Ανάλογα με τον εκδότη, τα ομόλογα διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:
 - ✓ **Κυβερνητικά Ομόλογα (Government Bonds):** Είναι ομόλογα τα οποία εκδίδουν κυβερνήσεις κρατών ή εκδίδονται από τους αντίστοιχους κρατικούς οργανισμούς διαχείρισης χρέους (π.χ. Ελληνική Κυβέρνηση, Αμερικάνικη Κυβέρνηση).
 - ✓ **Ομόλογα Υπερεθνικών Οργανισμών (Supranational Bonds):** Είναι ομόλογα που εκδίδονται από υπερεθνικούς οργανισμούς (π.χ. η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων).
 - ✓ **Ομόλογα Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Municipal Bonds):** Είναι ομόλογα τα οποία εκδίδουν οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (π.χ. Δήμοι).
 - ✓ **Εταιρικά Ομόλογα (Corporate Bonds):** Είναι ομόλογα που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις.

- Ανάλογα με το τοκομερίδιο που πληρώνουν, οι κυριότεροι τύποι ομολόγων είναι οι ακόλουθοι:
 - ✓ **Ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (Zero-Coupon Bonds):** Τα ομόλογα αυτά εκδίδονται υπό το άρτιο και δεν κάνουν καμία ενδιάμεση πληρωμή τοκομεριδίων/κουπονιών, παρά μόνο την αποπληρωμή της ονομαστικής αξίας του ομολόγου στη λήξη του. Η απόδοση του ομολόγου προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής του αξίας και του αρχικού επενδεδυμένου κεφαλαίου.
 - ✓ **Ομόλογα Σταθερού Τοκομεριδίου (Fixed Coupon Bonds):** Τα ομόλογα αυτά πληρώνουν σταθερό τοκομερίδιο, το οποίο καθορίζεται κατά την έκδοσή τους και σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα (π.χ. κάθε μήνα, τρίμηνο, εξάμηνο ή έτος) μέχρι και τη λήξη τους.
 - ✓ **Ομόλογα Κυμαινόμενου Επιτοκίου (Floating Rate Bonds):** Τα ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου πληρώνουν τοκομερίδιο, το οποίο αναπροσαρμόζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με βάση το επιτόκιο αναφοράς (π.χ. Euribor, Libor κλπ). Το επιτοκιακό περιθώριο του ομολόγου μπορεί να προστίθεται ή να αφαιρείται από το επιτόκιο αναφοράς (π.χ. 3M Euribor+0.5% ή 3M Euribor - 0.10%). Το τοκομερίδιο αναπροσαρμόζεται σε κάθε περίοδο εκτοκισμού και εξαρτάται από τη διακύμανση του επιτοκίου αναφοράς. Σε περίπτωση που την ημέρα αναπροσαρμογής του επιτοκίου, το επιτόκιο αναφοράς έχει μειωθεί σε σχέση με την προηγούμενη ημερομηνία πληρωμής τοκομεριδίου, τότε το τρέχον τοκομερίδιο θα μειωθεί αντίστοιχα, και αντιστρόφως.
 - ✓ **Ομόλογα προστατευμένα από τον πληθωρισμό (Inflation-protected Bonds/Notes).** Αυτή η κατηγορία ομολόγων συνδέει την τα τοκομερίδια με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, παρέχοντας έτσι προστασία στο ενδεχόμενο της μελλοντικής αύξησης του πληθωρισμού.
 - ✓ **Ομόλογα με Δικαίωμα Πρόωρης Ανάκλησης/Εξαγοράς από τον Εκδότη (Callable Bonds):** Τα ομόλογα αυτά δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα να τα ανακαλέσει σε συγκεκριμένες μελλοντικές ημερομηνίες, δηλαδή να τα αποπληρώσει πριν τη λήξη τους. Για παράδειγμα, εάν τα επιτόκια υποχωρήσουν σημαντικά συγκριτικά με το τοκομερίδιο των ομολόγων, τότε ο εκδότης μπορεί να εξασκήσει το δικαίωμα «ανάκλησης» σε συγκεκριμένη ημερομηνία και τιμή, που προκαθορίζονται κατά την έκδοση του ομολόγου.

- ✓ **Ομόλογα χωρίς υποχρέωση λήξης (Perpetual Bonds):** Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των ομολόγων είναι ότι δεν έχουν κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης. Πραγματοποιούν πληρωμές είτε σταθερών τοκομεριδίων ή τοκομεριδίων κυμαινόμενου επιτοκίου. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα ομόλογα αυτά εμπεριέχουν ένα δικαίωμα εξαγοράς/ανάκλησης (call option), το οποίο δίνει στον εκδότη το δικαίωμα να τ' ανακαλέσει σε μια μελλοντική χρονική στιγμή και σε προκαθορισμένη τιμή.
 - ✓ **Ομόλογα με Δικαίωμα Πρόωρης Αποπληρωμής/Πώλησης** από τον Επενδυτή (Puttable Bonds): Ένα τέτοιο ομόλογο δίνει στον κάτοχό του το δικαίωμα να απαιτήσει από τον εκδότη, την πρόωρη αποπληρωμή του σε προκαθορισμένη τιμή. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που τα επιτόκια αυξηθούν σημαντικά συγκριτικά με το τοκομερίδιο του ομολόγου, τότε ο κάτοχος του ομολόγου δύναται να εξασκήσει το δικαίωμα πώλησης, στην τιμή και την ημέρα που έχουν προκαθοριστεί κατά την έκδοση του ομολόγου.
 - ✓ **Ομόλογα σταδιακής αποπληρωμής** από τον εκδότη (Sinkable Bonds): Ένα τέτοιο ομόλογο δίνει στον εκδότη το δικαίωμα της σταδιακής αποπληρωμής του σε προκαθορισμένες τιμές και ημερομηνίες.
 - ✓ **Μετατρέψιμα Ομόλογα (Convertible Bonds):** Τα μετατρέψιμα ομόλογα προσφέρουν στον επενδυτή το δικαίωμα να τα μετατρέψει σε άλλα αξιόγραφα του ίδιου εκδότη, συνήθως μετοχές. Το δικαίωμα μετατροπής μπορεί να εξασκηθεί σε συγκεκριμένες μελλοντικές ημερομηνίες, ενώ ο λόγος μετατροπής μεταξύ του ομολόγου και του αντίστοιχου υποκείμενου αξιόγραφου καθορίζεται σύμφωνα με προκαθορισμένες διαδικασίες.
 - ✓ **Δομημένα/Σύνθετα Ομόλογα (Structured/Complex Bonds):** Είναι τα ομόλογα, των οποίων η απόδοση ή και η αποπληρωμή του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη δεν είναι προκαθορισμένα, αλλά εξαρτώνται από συγκεκριμένα υποκείμενα αξιόγραφα, δείκτες ή άλλους παράγοντες (παρακαλούμε ανατρέξτε στην ενότητα για τα Δομημένα/Σύνθετα Προϊόντα).
 - ✓ **Υβριδικοί Τίτλοι (Hybrid Notes):** Είναι αξιόγραφα τα οποία συνδυάζουν χαρακτηριστικά δύο ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά κύριο λόγο τίτλων χρέους και μετοχών. Συνήθως δεν έχουν ημερομηνία λήξης ή έχουν ημερομηνία λήξης ιδιαίτερα μακρινή και εμπεριέχουν δικαίωμα ανάκλησης από τον εκδότη τους (όπως και τα διηλεκτικά ομόλογα). Πολλές φορές πληρώνουν τόκο/μέρισμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, όμως οι εκδότες τους μπορούν να αναβάλουν ή ακόμα και να παραλείψουν κάποιες από τις πληρωμές αυτές (όπως στην περίπτωση των προνομιούχων μετοχών).
- Ανάλογα με την πολυπλοκότητα τα ομόλογα διακρίνονται σε μη πολύπλοκα και πολύπλοκα:

Παραδείγματα απλών (μη πολύπλοκων ομολόγων):

- ✓ Ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (Zero-Coupon Bonds)
- ✓ Ομόλογα Σταθερού Τοκομεριδίου (Fixed Coupon Bonds)
- ✓ Ομόλογα Κυμαινόμενου Επιτοκίου (Floating Rate Bonds)

Παραδείγματα πολύπλοκων ομολόγων, που εμπεριέχουν στη δομή τους παράγωγο:

- ✓ Ομόλογα που ο εκδότης έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει, δηλαδή να τα αποπληρώσει, πριν την καθορισμένη λήξη τους (callable bonds)

- ✓ Ομόλογα που ο επενδυτής έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον εκδότη την πρόωρη (πριν από τη συμβατική ημερομηνία λήξης) αποπληρωμή τους (puttable bonds)
- ✓ Μετατρέψιμα σε μετοχές ομόλογα (convertible bonds), που ο επενδυτής έχει το δικαίωμα να τα μετατρέψει σε μετοχές του εκδότη
- ✓ Δικαιώματα αγοράς σε καθορισμένη τιμή (warrants)
- ✓ Δομημένα ομόλογα/αξιογράφα, των οποίων η απόδοση εξαρτάται από την πορεία άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ή χρηματιστηριακών δεικτών (indexed bonds) (περιγράφονται με περισσότερες λεπτομέρειες παρακάτω) και πιστοποιητικά επένδυσης στην επίδοση υποκείμενων μέσων (turbo certificates)
- ✓ Χρεόγραφα συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο (credit linked notes)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα παρακαλούμε να ανατρέξετε στο έντυπο της Προσυμβατικής Ενημέρωσης.

Επισημάνσεις για τις επενδύσεις σε ομόλογα

1. Η σχέση μεταξύ της τιμής και της απόδοσης στην λήξη είναι αρνητική (yield to maturity). Δηλαδή όταν αυξάνεται η τιμή ενός ομολόγου, τότε αντίστοιχα μειώνεται η απόδοση στην λήξη και το αντίστροφο.
2. Σε περίπτωση που ο επενδυτής πουλήσει τα προϊόντα σταθερού εισοδήματος που κατέχει πριν από την ημερομηνία λήξης, ενδέχεται να απωλέσει μέρος της απόδοσης ή ακόμα και του αρχικού επενδυμένου κεφαλαίου. Αυτό συμβαίνει διότι για την αποτίμηση των ομολόγων στη δευτερογενή αγορά λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, όπως π.χ. τα τρέχοντα επιτόκια, ο χρόνος που απομένει μέχρι τη λήξη του ομολόγου, τα τυχόν τοκομερίδια, τυχόν σχετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι τιμές των μετοχών (για τα μετατρέψιμα ομόλογα), οι τιμές των υποκείμενων αξιών (για τα ομόλογα που ενσωματώνουν παράγωγο) κλπ. Επομένως, πριν από την καθορισμένη ημερομηνία λήξης των ομολόγων, οι τιμές αγοράς και πώλησής τους ενδέχεται να είναι σημαντικά χαμηλότερες από την ονομαστική αξία τους
3. Οι τιμές των δομημένων ομολόγων επηρεάζονται σημαντικά από τις τιμές των υποκείμενων αξιογράφων, γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές απώλειες του επενδυμένου κεφαλαίου στην περίπτωση δεν υπάρχει καμία εγγύηση αποπληρωμής του αρχικού κεφαλαίου.
4. Για τα μέσα της παρούσας κατηγορίας παρακαλούμε επιπλέον να ανατρέξετε κατωτέρω στο κεφάλαιο 7. «Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του νόμου 4335/2015(Οδηγία 2014/59/ΕΕ)».

Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που απορρέουν από τις επενδύσεις σε ομόλογα είναι:

- **Κίνδυνος Αθέτησης:** Ο εκδότης ενδέχεται, είτε προσωρινά είτε μόνιμα, να αδυνατεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του, δηλαδή να μην είναι σε θέση να αποπληρώσει είτε το επενδυμένο κεφάλαιο είτε/και τις περιοδικές πληρωμές των τοκομεριδίων. Η φερεγγυότητα ενός εκδότη μπορεί να μεταβληθεί για ποικίλους λόγους, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της οικονομίας ή/και της χώρας όπου ο εκδότης δραστηριοποιείται, του χρηματοοικονομικού συστήματος

στο σύνολό του, καθώς και των οικονομικών και πολιτικών συνθηκών που επικρατούν τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του εκδότη επηρεάζει άμεσα την τιμή των αξιογράφων τα οποία έχει εκδώσει.

- **Πιστωτικός Κίνδυνος:** Οι κάτοχοι ομολόγων είναι εκτεθειμένοι στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη. Η πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη αντανακλά την αντικειμενική γνώμη των εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης αναφορικά με τη πιθανότητα αποπληρωμής τόσο του αρχικού κεφαλαίου όσο και των περιοδικών πληρωμών. Η πιστοληπτική διαβάθμιση δεν αποτελεί εγγύηση για τη φερεγγυότητα του εκδότη και δε λαμβάνει υπόψη άλλους εξωγενείς κινδύνους π.χ. αλλαγές των συνθηκών της αγοράς. Επισημαίνεται ότι η τιμή των ομολόγων θα μειωθεί σε περίπτωση που ο εκδότης δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του ή η πιστοληπτική του διαβάθμιση μειωθεί.
- **Κίνδυνος Αγοράς:** Είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με τις διακυμάνσεις των τιμών των ομολόγων, κυρίως ως αποτέλεσμα μεταβολών στα επιτόκια και τον πληθωρισμό. Γενικά, όταν τα επιτόκια αυξάνονται η τιμή των ομολόγων – κυρίως αυτών που πληρώνουν σταθερό τοκομερίδιο – τείνει να μειωθεί. Επιπρόσθετα, όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια των ομολόγων, τόσο περισσότερο επηρεάζεται η τιμή τους από τις μεταβολές των επιτοκίων.
- **Κίνδυνος Ρευστότητας:** Είναι ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο κάτοχος/επενδυτής να πουληθεί το ομόλογό του σε τιμή χαμηλότερη της δίκαιης αποτίμησής του, λόγω έλλειψης επαρκούς εμπορευσιμότητας στις αγορές που διαπραγματεύεται.
- **Κίνδυνος πρόωρης αποπληρωμής:** Η εξάσκηση του δικαιώματος της πρόωρης αποπληρωμής απ' τον εκδότη, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή της προσδοκώμενης απόδοσης για τον επενδυτή και να προκαλέσει αδυναμία επανεπένδυσης του κεφαλαίου σε προϊόντα με παρόμοιες αποδόσεις
- **Πολιτικός Κίνδυνος:** Η εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων από τον εκδότη μπορεί επίσης να επηρεαστεί και από τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις που ενδεχομένως να διαδραματίζονται στις χώρες που δραστηριοποιείται ο εκδότης. Τέτοια γεγονότα μπορεί να επιφέρουν σημαντικές απώλειες, ακόμα και ολόκληρου του επενδυμένου κεφαλαίου
- **Κίνδυνοι που σχετίζονται με ομόλογα συγκεκριμένου τύπου:** Επιπλέον κίνδυνοι ενδέχεται να συνδέονται με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του κάθε τίτλου ξεχωριστά. Για συγκεκριμένα είδη ομολόγων είναι απαραίτητο να εξεταστούν ενδελεχώς όλοι οι κίνδυνοι οι οποίοι αναφέρονται στους όρους έκδοσης και να αποφεύγεται οποιαδήποτε επένδυση σε αυτά πριν να κατανοηθούν πλήρως όλοι οι κίνδυνοι. Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση επένδυσης σε υβριδικά αξιόγραφα, όπου ο επενδυτής θα πρέπει να γνωρίζει ότι η συγκεκριμένη κατηγορία αξιογράφων παρέχει μειωμένες εξασφαλίσεις και οι απαιτήσεις των κατόχων των υβριδικών αξιογράφων είναι υποδεέστερες από τις απαιτήσεις, των κατόχων ομολόγων υψηλής εξασφάλισης (senior bonds) και των λοιπών πιστωτών της. Αντίστοιχα, στους δομημένους τίτλους και στα δομημένα ομόλογα (structured notes), ο επενδυτής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους επιπλέον κινδύνους που έχουν σχέση με τη χρήση παραγώγων (derivatives) και τη μόχλευση (leverage) που συνήθως εμπεριέχονται σε τέτοιους τίτλους. Επιπροσθέτως, τέτοια προϊόντα μπορεί να ενέχουν, επιπλέον του φυσιολογικού

επιπέδου, κίνδυνο εμπορευσιμότητας καθώς το μέγεθος της έκδοσης να είναι πιθανώς μικρό και η τιμολόγησή τους δύσκολη.

Σε ποιους απευθύνονται

Τα ομόλογα είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει του ν. 4514/2018 (ιδιώτες, Επαγγελματίες, Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους), ενώ ανάλογα τη διάκρισή τους σε πολύπλοκα ή μη και την πιστοληπτική τους διαβάθμιση απευθύνονται σε επενδυτές με διαφορετικό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας καθώς και διαφορετικούς επενδυτικούς στόχους.

Σε κάθε περίπτωση συστήνεται στον επενδυτή, πριν τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί ομολόγου να:

α) μελετήσει την ετήσια οικονομική έκθεση ή, κατά περίπτωση, και τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει ο εκδότης προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων του για περιοδική πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού, καθώς και το τυχόν υπάρχον ενημερωτικό δελτίο που έχει εκδοθεί ως προς το ομόλογο στο οποίο ο πελάτης πρόκειται να διενεργήσει την επένδυση ή ακόμη τον βαθμό κινδύνου που αντιπροσωπεύει το συγκεκριμένο κράτος-εκδότη και

β) αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις / ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί ο εκδότης προς έκτακτη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου του χρηματιστηρίου στο οποίο οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ή και στον διαδικτυακό τόπο του ίδιου του εκδότη.

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε ομόλογα ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

4. Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ / UCITS) μπορούν να λάβουν τη μορφή Αμοιβαίου Κεφαλαίου ή Εταιρίας Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου (ΕΕΜΚ / SICAV).

Τα Αμοιβαία Κεφάλαια (Α/Κ) είναι ομάδες περιουσίας που αποτελούνται από κινητές αξίες, μέσα χρηματαγοράς και μετρητά και της οποίας τα επί μέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου σε περισσότερους του ενός μεριδιούχους. Την ευθύνη για τη διαχείριση των κεφαλαίων των Α/Κ έχει η Εταιρία Διαχείρισης, η οποία διαχειρίζεται το ενεργητικό των Α/Κ, σύμφωνα με τον σκοπό και την επενδυτική τους πολιτική, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον κανονισμό κάθε Α/Κ. Τα Α/Κ δεν είναι νομικά πρόσωπα και οι μεριδιούχοι εκπροσωπούνται δικαστικώς και εξωδίκως ως προς τις έννομες σχέσεις από τη διαχείρισή τους και τα δικαιώματά τους επί του ενεργητικού τους, από την Εταιρία Διαχείρισης.

Οι Εταιρίες Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου (ΕΕΜΚ) είναι νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου τους. Οι ΕΕΜΚ μπορούν να διαχειρίζονται το χαρτοφυλάκιο τους είτε οι ίδιες (αυτοδιαχειριζόμενες) είτε να ορίζουν εξωτερική Εταιρία Διαχείρισης.

Η μελλοντική απόδοση ενός ΟΣΕΚΑ δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεί εκ των προτέρων. Οι ΟΣΕΚΑ δεν έχουν εγγυημένη απόδοση και τυχόν προηγούμενες

αποδόσεις δε διασφαλίζουν τις μελλοντικές. Η αξία του ενεργητικού κάθε ΟΣΕΚΑ αυξομειώνεται, αφού εξαρτάται άμεσα τόσο από τα χαρακτηριστικά των αγορών και τις ανάλογες διακυμάνσεις που αυτές εμφανίζουν, όσο και από τις τρέχουσες συγκυρίες που παρουσιάζονται.

Το καθαρό ενεργητικό του ΟΣΕΚΑ, ο αριθμός των μεριδίων ή μετοχών του, η καθαρή τιμή του μεριδίου ή της μετοχής του, η τιμή διάθεσης και η τιμή εξαγοράς του υπολογίζονται κάθε εργάσιμη ημέρα και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρίας Διαχείρισής του.

Ο κανονισμός του Α/Κ και τα καταστατικά έγγραφα της ΕΕΜΚ περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με το σκοπό του και την επενδυτική του πολιτική, τους τύπους των προϊόντων στα οποία δύναται να επενδύει το ενεργητικό του ο ΟΣΕΚΑ, καθώς και τους όρους συμμετοχής και εξαγοράς των μεριδίων/μετοχών.

Το ενεργητικό των ΟΣΕΚΑ, επί του οποίου ασκείται συλλογική διαχείριση, κατατίθεται σε θεματοφύλακα προς φύλαξη.

Οι πρόσοδοι του Α/Κ από τόκους, μερίσματα και κέρδη από κλήρωση υπέρ το άρτιο, μπορούν να διανέμονται ετησίως στους μεριδιούχους, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί το σύνολο των δαπανών της χρήσης. Ο όρος "μπορούν" σημαίνει ότι ο κανονισμός του Α/Κ μπορεί να ορίζει διαφορετικά και συνήθως στα περισσότερα Α/Κ το μέρισμα επανεπενδύεται αυξάνοντας το ενεργητικό του Α/Κ και ταυτόχρονα τη θέση των μεριδιούχων σύμφωνα με τα μερίδια που κατέχει ο καθένας.

Η επένδυση σε ΟΣΕΚΑ μπορεί να είναι κατά δύο τρόπους κερδοφόρα για τον επενδυτή. Μπορεί να εισπράττει μερίσματα, εφόσον βέβαια πρόκειται για ΟΣΕΚΑ οι οποίοι μοιράζουν μέρισμα. Ο επενδυτής μπορεί ακόμα να επωφεληθεί από τυχόν αύξηση του ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ λόγω αύξησης της αξίας των τίτλων στους οποίους επενδύουν οι ΟΣΕΚΑ στην αγορά.

Στην αγορά διατίθενται διάφορες κατηγορίες ΟΣΕΚΑ. Οι πιο συνηθισμένες είναι οι εξής:

- **Χρηματαγοράς:** Επενδύουν κυρίως σε μέσα της χρηματαγοράς και δευτερευόντως σε σταθερούς τίτλους εισοδήματος. Είναι ιδιαίτερα χαμηλού κινδύνου.
- **Ομολογιακοί:** Επενδύουν κυρίως σε κρατικά, εταιρικά ομόλογα και μέχρι ένα μικρό ποσοστό του κεφαλαίου (10%) σε μετοχές. Είναι Α/Κ χαμηλού προς μέτριου κινδύνου.
- **Μετοχικοί:** Επενδύουν κυρίως σε μετοχικούς τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενες αγορές είτε εσωτερικού είτε εξωτερικού. Είναι σχετικά υψηλού κινδύνου.
- **Μικτοί:** Επενδύουν τουλάχιστον 10% του ενεργητικού τους σε μετοχές και 10% σε ομόλογα. Οι επενδύσεις σε μετοχές ή ομόλογα ή μέσα χρηματαγοράς δεν μπορούν να ξεπερνούν το 65% του ενεργητικού του Α/Κ. Τα μικτά Α/Κ είναι μέτριου επενδυτικού κινδύνου.
- **Fund of Funds:** Τα Funds of Funds είναι ΟΣΕΚΑ που επενδύουν σε μερίδια

άλλων ΟΣΕΚΑ. Πρόκειται για «καλάθια» Α/Κ που στοχεύουν στη ευρεία διασπορά τόσο σε επίπεδο επενδύσεων (π.χ. ομόλογα, μετοχές), όσο και σε γεωγραφικό επίπεδο. Ο κίνδυνος σε αυτά τα αμοιβαία εξαρτάται από τις κατηγορίες των άλλων Α/Κ στα οποία επενδύουν. Διακρίνονται και αυτοί περαιτέρω, ανάλογα με τις κατηγορίες ΟΣΕΚΑ στις οποίες επενδύουν σε ομολογιακούς, μικτούς και μετοχικούς FoFs.

- **Ειδικού τύπου:** Είναι μακροχρόνιου ορίζοντα και χαρακτηρίζονται από τη χρήση παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων, μέσα από τα οποία προσφέρουν προστασία κεφαλαίου και απόδοση στη λήξη μέσω ενός μηχανισμού αξιολόγησης της πορείας μιας υποκείμενης αξίας (π.χ. ενός καλαθιού μετοχών / ομολόγων, δείκτη ή καλαθιού δεικτών). Χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου, δοθείσης της έκθεσης σε παράγωγα μέσα.
- **Absolute Return:** Ακολουθούν τα επιτόκια της τραπεζικής αγοράς στοχεύοντας σε αποδόσεις πάνω από εκείνες των μέσων χρηματαγοράς, έχοντας παράλληλα συγκεκριμένο στόχο για τη διακύμανση. Συνήθως, επενδυτικό όχημα στα Absolute Return είναι ομολογιακοί τίτλοι, μέσα χρηματαγοράς και παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα.
- **Διαπραγματεύσιμοι (ETFs):** Τα μερίδια/μετοχές αυτών βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Τυπικά η διάρθρωσή τους ακολουθεί κάποιον δείκτη μετοχών ή έναν τομέα αγοράς (market sector) όπως: ενέργεια, τεχνολογία, εμπορεύματα (χρυσός, πετρέλαιο, κ.ά.).

Επενδυτικοί κίνδυνοι

Ο κίνδυνος ενός ΟΣΕΚΑ εξαρτάται από τη σύνθεση του ενεργητικού του, την ακολουθούμενη επενδυτική στρατηγική και την ικανότητα του διαχειριστή. Ο επενδυτικός τους κίνδυνος διαφέρει δηλαδή ανάλογα με το είδος τους. Οι επενδυτές ανάλογα με το επενδυτικό τους προφίλ, θα πρέπει να επιλέγουν προσεκτικά τους ΟΣΕΚΑ των οποίων τα μερίδια/μετοχές αγοράζουν.

Αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τους κινδύνους που σχετίζονται με την επένδυση στον εκάστοτε ΟΣΕΚΑ είναι διαθέσιμες στο Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών (KID) και το σχετικό ενημερωτικό δελτίο κάθε ΟΣΕΚΑ.

Κατωτέρω παρατίθενται ενδεικτικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τους ΟΣΕΚΑ:

α) **Κίνδυνος απώλειας κεφαλαίου:** Η αξία μεριδίου/μετοχής ενός ΟΣΕΚΑ εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από την αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που συνθέτουν το ενεργητικό του. Περαιτέρω, όταν είναι εισηγμένο σε ρυθμιζόμενη αγορά η χρηματιστηριακή του τιμή μπορεί να μην αντικατοπτρίζει την πραγματική του αξία. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος απώλειας μέρους ή και - υπό περιστάσεις - του συνόλου του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί.

β) **Κίνδυνος αγοράς:** Είναι ο κίνδυνος από μεταβολές στην αξία των θέσεων του χαρτοφυλακίου του ΟΣΕΚΑ λόγω διακυμάνσεων σε μεταβλητές της αγοράς, όπως επιτόκια, μετοχές, εμπορεύματα.

γ) **Κίνδυνος ρευστότητας:** Είναι δυνατόν να ανασταλεί με απόφαση του διαχειριστή του ΟΣΕΚΑ η εξαγορά των μεριδίων/μετοχών του για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα,

με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η ρευστοποίηση των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων την εν λόγω περίοδο.

δ) **Λοιποί κίνδυνοι:** Η αξία των μεριδίων/μετοχών ΟΣΕΚΑ εξαρτάται και από άλλους παράγοντες, όπως ενδεικτικώς από τυχόν αδυναμία ομαλού διακανονισμού συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, τυχόν αδυναμία εκδότη χρηματοπιστωτικών μέσων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό του ΟΣΕΚΑ να εκπληρώσει οικονομικές του υποχρεώσεις (π.χ. πληρωμή μερίσματος), τυχόν αδυναμία ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού ιδίως σε περιπτώσεις περιορισμένης διασποράς, τυχόν αφερεγγυότητα του θεματοφύλακα του ΟΣΕΚΑ, οπότε η αξία του ενεργητικού του μειώνεται.

Σε ποιους απευθύνονται:

Οι ΟΣΕΚΑ είναι συμβατοί με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει του ν. 4514/2018 (ιδιώτες, Επαγγελματίες, Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους). Εξαιρουμένων των δομημένων ΟΣΕΚΑ όπως αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 583/2010 (για τους οποίους παρακαλούμε να ανατρέξετε στο [Παράρτημα Ι](#) του παρόντος εντύπου), οι οποίοι απευθύνονται σε πελάτες με εκτεταμένες γνώσεις σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα ως άνω αναφερόμενα μέσα, οι απλοί (μη δομημένοι) ΟΣΕΚΑ απευθύνονται σε όλους τους επενδυτές.

Ανάλογα με την κατηγορία όπου ανήκει ένας ΟΣΕΚΑ απευθύνεται σε επενδυτές με διαφορετικό επενδυτικό ορίζοντα και διαφορετικούς επενδυτικούς στόχους. Ειδικότερα οι ΟΣΕΚΑ Χρηματαγοράς απευθύνονται σε επενδυτές με βραχυπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα, οι Ομολογιακοί ΟΣΕΚΑ και οι Μικτοί απευθύνονται σε επενδυτές με μεσοπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα και όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες απευθύνονται σε επενδυτές με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Σε κάθε περίπτωση πριν την επένδυση σε οποιονδήποτε ΟΣΕΚΑ, οι επενδυτές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει πλήρως τις επιμέρους αγορές και τα προϊόντα στα οποία πρόκειται να συμμετάσχουν μέσω του ΟΣΕΚΑ, και τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν.

Συστήνεται στον επενδυτή, πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής επί ΟΣΕΚΑ, να μελετήσει το έντυπο «Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών», τον κανονισμό/τα καταστατικά έγγραφα και το ενημερωτικό δελτίο του ΟΣΕΚΑ.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι οι επενδύσεις σε ΟΣΕΚΑ δεν προσφέρουν εγγυημένη απόδοση και ενέχουν σημαντικό κίνδυνο απώλειας σημαντικού μέρους ή ολόκληρης της αρχικής επένδυσής σας. Προηγούμενες αποδόσεις δε διασφαλίζουν τις μελλοντικές.

5. Εναλλακτικές Επενδύσεις - Εναλλακτικά Α/Κ

Οι Εναλλακτικές Επενδύσεις αφορούν μη παραδοσιακές μορφές τοποθετήσεων, όπως τα εμπορεύματα (commodities), τα Α/Κ Ιδιωτικής Τοποθέτησης (Private Equity), τα Α/Κ Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Venture Capital Funds), τα distressed securities, τα Α/Κ που επενδύουν σε Ακίνητα (Real Estate Funds), τα managed Futures και άλλα. Επιπλέον, τα Εναλλακτικά Α/Κ που αποτελούν μία εναλλακτική μορφή επένδυσης, επιδιώκουν την επίτευξη απόλυτης θετικής απόδοσης, ανεξάρτητα από τη

κατεύθυνση των αγορών, μέσω ιδιαίτερα σύνθετων και επικίνδυνων επενδυτικών στρατηγικών που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της σχέσης μεταξύ απόδοσης και κινδύνου. Οι επενδύσεις αυτές περιλαμβάνουν τη χρήση arbitrage ή και παραγώγων προϊόντων για κερδοσκοπικούς λόγους - και όχι μόνο για λόγους αντιστάθμισης κινδύνου - τη διενέργεια ανοιχτών πωλήσεων (short selling) και τη μόχλευση των υπό διαχείριση κεφαλαίων μέσω δανεισμού.

Το κύριο χαρακτηριστικό των εναλλακτικών επενδύσεων είναι η συχνή χρήση μόχλευσης (επενδύοντας πολλαπλάσια κεφάλαια από τα διαθέσιμα) και η στόχευση σε απόλυτη απόδοση, μη συνδεδεμένη δηλαδή με κάποιο δείκτη, όπως συμβαίνει με τα παραδοσιακά Αμοιβαία Κεφάλαια. Τα Εναλλακτικά Α/Κ παρέχουν περιορισμένη δυνατότητα ρευστοποίησης της επένδυσης σε μηνιαία, τριμηνιαία ή ακόμη και σε ετήσια βάση, και ως εκ τούτου, η περίοδος «υποχρεωτικής διακράτησης» για τον επενδυτή διαμορφώνεται ανάλογα. Επιπλέον μπορεί να περιλαμβάνουν επενδύσεις οι οποίες είτε είναι δύσκολο να ρευστοποιηθούν είτε είναι δύσκολο να αποτιμηθούν.

Οι βασικοί κίνδυνοι με τους οποίους συνδέονται τα προϊόντα αυτά είναι κυρίως ο κίνδυνος μειωμένης εποπτείας, αγοράς, συγκέντρωσης κινδύνου, ρευστότητας καθώς και ο κίνδυνος μόχλευσης των παραγώγων που κατέχουν.

Σε ποιους απευθύνονται:

Οι εναλλακτικές επενδύσεις είναι συμβατές με τους Επαγγελματίες και τους Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους και μόνο υπό προϋποθέσεις με τους Ιδιώτες Πελάτες. Απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλή απόδοση και στοχεύουν σε υπεραξία της επένδυσης τους.

Σε κάθε περίπτωση πριν την επένδυση σε οποιοδήποτε εναλλακτικό Α/Κ, οι επενδυτές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει πλήρως τις επιμέρους αγορές και τα προϊόντα στα οποία πρόκειται να συμμετάσχουν μέσω αυτού, και τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν.

Συστήνεται στον επενδυτή, πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής επί εναλλακτικού Α/Κ, να μελετήσει τον κανονισμό του και το τυχόν πληροφοριακό μνημόνιο του.

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε εναλλακτικά Α/Κ ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

6. Δομημένα προϊόντα

Τα δομημένα/σύνθετα προϊόντα αποτελούνται από ένα σύνολο χρηματοπιστωτικών μέσων τα οποία έχουν διαφορετικούς όρους πληρωμής και χαρακτηριστικά κινδύνου. Τα δομημένα/σύνθετα προϊόντα μπορούν ενδεικτικά να κατηγοριοποιηθούν με βάση τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη: (α) 100% εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη, (β) Μερική εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη και (γ) Καμία εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη.
- Είδος του υποκείμενου τίτλου: (α) Μετοχές ή δείκτες, (β) Επιτόκια, (γ) Συναλλαγματικές Ισοτιμίες, (δ) Εμπορεύματα, (ε) Αμοιβαία Κεφάλαια/Επενδυτικά

Κεφάλαια Υψηλής Μόχλευσης (hedge funds), (στ) Άλλοι υποκείμενοι τίτλοι όπως ναύλα, δείκτες συνδεδεμένοι με κλιματικές αλλαγές, άδειες εκπομπής ρύπων, ποσοστά πληθωρισμού ή άλλοι οικονομικοί στατιστικοί δείκτες κλπ. και (ζ) συνδυασμό δύο ή περισσότερων υποκείμενων τίτλων.

- Διάρκεια: (α) Έως 1 έτος, (β) 1 – 2 χρόνια, (γ) 3 – 5 χρόνια και (δ) Πάνω από 5 χρόνια.
- Τα δομημένα/σύνθετα προϊόντα μπορούν να έχουν τη μορφή ενός ομολόγου ή μίας κατάθεσης.

Τα δομημένα προϊόντα δημιουργούνται για να καλύψουν ειδικές ανάγκες, που δεν μπορούν να καλυφθούν από τα γνωστά τυποποιημένα χρηματοπιστωτικά μέσα, που διατίθενται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Χρησιμοποιούνται ως μέσο μείωσης του κινδύνου διασποράς ενός υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου, ως εναλλακτικός τρόπος επένδυσης.

Τα προϊόντα αυτά συνήθως αποτελούν αντικείμενο εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, εκτός αν πρόκειται για προϊόντα (ιδίως ομόλογα με ενσωματωμένες συμφωνίες σε παράγωγα) που έχουν εισαχθεί σε ρυθμιζόμενη αγορά και ο κίνδυνος των προϊόντων αυτών συναρτάται απόλυτα προς τον εκδότη τους, εκτός αν υπάρχει και εγγυητής, οπότε συναρτάται και προς τον εγγυητή.

Στα δομημένα προϊόντα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου (capital guarantee products), όπου ο εκδότης ή και ο εγγυητής εγγυώνται την πλήρη καταβολή του επενδυμένου κεφαλαίου με την προϋπόθεση ότι αυτό θα απαιτηθεί κατά τη λήξη του.

Οι τιμές των δομημένων/σύνθετων προϊόντων επηρεάζονται από τους υποκείμενους τίτλους, γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια ακόμα και ολόκληρου του επενδεδυμένου κεφαλαίου (στην περίπτωση των δομημένων προϊόντων που δεν προσφέρουν καμία εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου).

Δομημένες Καταθέσεις

Μια κατηγορία δομημένου προϊόντος είναι η δομημένη κατάθεση (structured deposit). Πρόκειται για μια κατάθεση, πλήρως επιστρεπτέα κατά την ημερομηνία λήξης, βάσει όρων υπό τους οποίους τυχόν τόκοι ή ασφάλιστρα καταβάλλονται ή εκτίθενται σε κίνδυνο σύμφωνα με την απόδοση του υποκείμενου τίτλου, προϊόντος, εμπορεύματος, δείκτη αγοράς, ή συνδυασμού δεικτών, εξαιρουμένων των καταθέσεων μεταβλητού επιτοκίου των οποίων η απόδοση συνδέεται άμεσα με έναν δείκτη επιτοκίου όπως ο Euribor ή ο Libor, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή συνδυασμό συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι δομημένες καταθέσεις ενδέχεται να παρέχουν τη δυνατότητα υψηλότερων αποδόσεων σε σύγκριση με τις απλές καταθέσεις, ωστόσο οι τυχόν αποδόσεις δεν είναι εγγυημένες καθώς εξαρτώνται από την απόδοση του υποκείμενου τίτλου, προϊόντος εμπορεύματος ή δείκτη. Επιπλέον επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πρόωρης εξόδου του επενδυτή από το προϊόν, ο επενδυτής ενδέχεται να χάσει μέρος της απόδοσης ή να επιβαρυνθεί με ένα ασφάλιστρο.

Οι επενδυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι δομημένες καταθέσεις πέραν των γενικών επενδυτικών κινδύνων που περιγράφονται παραπάνω ενέχουν κίνδυνο αντισυμβαλλομένου σε περίπτωση χρεωκοπίας της εκδότριας Τράπεζας ενώ υπόκεινται περαιτέρω στον κίνδυνο που συνδέεται με τη μεταβολή της τιμής του υποκείμενου στοιχείου. Όταν μια δομημένη κατάθεση συνδέεται με περισσότερα υποκείμενα στοιχεία, υφίσταται κίνδυνος που συνδέεται με την κάθε αξία που συνθέτει το προϊόν, ο οποίος αξιολογείται χωριστά, καθώς και ο κίνδυνος του δομημένου προϊόντος που αξιολογείται στο σύνολό του.

Οι δομημένες καταθέσεις ενδέχεται να ενσωματώνουν δομές που καθιστούν δύσκολη για τον πελάτη την κατανόηση του κινδύνου απόδοση ή του κόστους της πρόωρης εξόδου από το προϊόν (Παρακαλούμε όπως ανατρέξετε στην ενότητα 5. «Αξιολόγηση συμβατότητας» για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα). Η σχετική κατηγορία προϊόντων απευθύνεται σε πελάτες με γνώση με πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα.

Επισημαίνεται ότι οι δομημένες καταθέσεις θεωρούνται επενδυτικό προϊόν και καλύπτονται από το ΤΕΚΕ έως το ύψος των 30.0000 € σε περίπτωση οριστικής και μη αναστρέψιμης αδυναμίας της Τράπεζας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι των επενδυτών – πελατών της.

Συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRIIPs).

Πριν την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών επί των συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών μέσων σε Ιδιώτες Πελάτες, η Τράπεζα εξαντλεί την πληροφόρησή της στον πελάτη στην παράδοση του σχετικού εγγράφου βασικών πληροφοριών (ΕΒΠ) όπως αυτό προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία και όπως αυτό καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον εκδότη του συγκεκριμένου χρηματοπιστωτικού μέσου στην ιστοσελίδα του. Το ίδιο ισχύει και σε σχέση με τις επιβαλλόμενες προμήθειες. Στο πλαίσιο αυτό ο Πελάτης οφείλει να αναγνώσει προσεκτικά το σχετικό έγγραφο καθώς και τυχόν λοιπά συνοδευτικά έγγραφα των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων και να υποβάλει στην Τράπεζα τυχόν απορίες πριν την κατάρτιση της συναλλαγής. Η Τράπεζα δεν φέρει καμία ευθύνη ως προς το περιεχόμενο του συγκεκριμένου ΕΒΠ.

Σε περιπτώσεις συναλλαγών επί συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων και επενδυτικών προϊόντων βασισμένων σε ασφάλιση (PRIIPs) με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως, όπως τηλεφωνικά ή μέσο υπολογιστή, η Τράπεζα δεν είναι σε θέση αντικειμενικά να παρέχει το ΕΒΠ πριν την κατάρτιση της συναλλαγής. Στις περιπτώσεις αυτές και ανάλογα με το τι θα επιλέξει ο Πελάτης, η Τράπεζα είτε μπορεί να καθυστερήσει τη συναλλαγή μέχρι ο Πελάτης να λάβει το ΕΒΠ, είτε να προχωρήσει άμεσα στη συναλλαγή εφόσον συναινεί ο Πελάτης και να λάβει το ΕΒΠ μετά τη συναλλαγή.

Ο Πελάτης λαμβάνει το ΕΒΠ εγγράφως ή με σταθερό μέσο ή με απλή υπόδειξη ηλεκτρονική ή έγγραφη από την Τράπεζα του διαδικτυακού τόπου που βρίσκεται αναρτημένο το σχετικό ΕΒΠ ανάλογα με την επιλογή του.

Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Ο κύριος κίνδυνος από τις επενδύσεις σε δομημένα προϊόντα είναι το γεγονός ότι ο αντισυμβαλλόμενος, π.χ. το πιστωτικό ίδρυμα, ενδέχεται να μην ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του έναντι του επενδυτή. Προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία των

επενδυτών, τα πιστωτικά ιδρύματα παρακολουθούνται από την Κεντρική Τράπεζα τόσο της χώρας όπου δραστηριοποιούνται, όσο και της χώρας στην οποία έχουν την έδρα τους. Εκτός των παραπάνω, οι επενδυτές θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη και τους γενικούς επενδυτικούς κινδύνους που περιγράφονται στην ενότητα 12 του παρόντος εντύπου.

Σε ποιους απευθύνονται

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο έγγραφο βασικών πληροφοριών (ΕΒΠ) δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για Ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), τα δομημένα προϊόντα είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει του ν. 4514/2018 (Ιδιώτες, Επαγγελματίες, Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους), ενώ απευθύνεται σε επενδυτές σε πελάτες με μερική γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα (τα οποία συνδέονται με το προϊόν), που στοχεύουν στη διαφύλαξη του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση συνιστάται στον επενδυτή πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής επί δομημένου προϊόντος να μελετήσει και να κατανοήσει το σχετικά ενημερωτικά έγγραφα που του χορηγούνται, εφόσον πρόκειται δε για PRIIP, το σχετικό ΕΒΠ (KID).

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε δομημένα προϊόντα ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

7. Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του Ν.4335/2015 (ΟΔΗΓΙΑ 2014/59/ΕΕ)

7.1. Εισαγωγή

Με την Οδηγία 2014/59/ΕΕ ("BRRD"), η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το ν.4335/2015 [άρθρο δεύτερο, «Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ΕΕ L 173)»], προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα των αρχών εξυγίανσης (για την Ελλάδα, η Τράπεζα της Ελλάδος ή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κατά περίπτωση) να ασκούν και να εφαρμόζουν τις εξουσίες και τα εργαλεία εξυγίανσης (resolution) προβληματικών (failing) πιστωτικών ή άλλων ιδρυμάτων που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία.

Ως εναλλακτική της κρατικής διάσωσης (government bail-out), η εξυγίανση προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων αποτελεί μια νέα προσέγγιση, η οποία μπορεί να έχει σημαντικές συνέπειες για τους επενδυτές, καθόσον ενδέχεται να επηρεάσει χρηματοπιστωτικά μέσα εκδόσεως του πιστωτικού ιδρύματος (ενδεικτικά, μετοχές, ομολογίες, κλπ.) που δεν είναι εξασφαλισμένα με επαρκή στοιχεία του ενεργητικού ή άλλες εξασφαλίσεις ή δεν υπόκεινται σε ειδική προστασία υπό την BRRD. Κατά συνέπεια, οι επενδυτές που έχουν επενδύσει στα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εκδοθεί από προβληματικά ιδρύματα και οντότητες, είναι δυνατό να υποστούν πλήρη ή μερική απώλεια και ζημία των

επενδύσεών τους υπό εξυγίανση, καθώς δε θα μπορούν να ελπίζουν σε κρατική διάσωση των προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων.

7.2. Συναφείς κίνδυνοι

Με βάση τα ανωτέρω, ορισμένοι από τους κινδύνους που σχετίζονται ιδιαίτερα με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι δεκτικά υπαγωγής σε καθεστώς εξυγίανσης και τη διάθεσή τους στους Πελάτες, συνίστανται στους εξής:

Πιστωτικός κίνδυνος / κίνδυνος αντισυμβαλλομένου. Ο κίνδυνος αυτός που συνδέεται με τη φερεγγυότητα του πιστωτικού ιδρύματος, μπορεί να ενισχυθεί από την πιθανή έλλειψη σαφών ενδείξεων ως προς το χρόνο παρέμβασης της αρχής εξυγίανσης και την αδυναμία κατανόησης από τους επενδυτές του καθεστώτος και της λειτουργίας της εξυγίανσης και του κινδύνου απώλειας της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με τον κίνδυνο απώλειας της επένδυσης υπό περιστάσεις αφερεγγυότητας εκτός του πλαισίου της εξυγίανσης.

Κίνδυνος ρευστότητας. Η έλλειψη της προστασίας της κρατικής διάσωσης και η δυνατότητα υπαγωγής των συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών μέσων σε καθεστώς εξυγίανσης τα καθιστά περισσότερο ευάλωτα σε συνθήκες πίεσης των αγορών. Επίσης, εφόσον για τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα δεν υφίσταται επαρκούς ρευστότητας δευτερογενής αγορά, θα είναι ακόμα δυσχερέστερο για τους επενδυτές να διακρίνουν και να αντιδράσουν στις διάφορες ενδείξεις που ενδέχεται να παρουσιάζουν τα πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με την οικονομική τους κατάσταση.

Κίνδυνος συγκέντρωσης. Το γεγονός ότι τα συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα διατίθενται από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα και τις ΕΠΕΥ που τα έχουν δημιουργήσει σε μεγάλο βαθμό προς τους πελάτες τους (“self-placement”), μπορεί να ενισχύσει τον κίνδυνο ανεπαρκούς διαφοροποίησης των επενδυτικών χαρτοφυλακίων αυτού του είδους προϊόντων.

7.3. Επίμαχα χρηματοπιστωτικά μέσα

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που υπάγονται στο καθεστώς εξυγίανσης είναι όλα τα μη εξασφαλισμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ιδρύματος ή οντότητας, που καταλαμβάνεται από το πεδίο εφαρμογής της BRRD. Οι περιπτώσεις αυτές καλύπτουν:

- α) πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων (στην Ελλάδα ΕΠΕΥ) που είναι εγκατεστημένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ),
- β) χρηματοδοτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ, όταν το χρηματοδοτικό ίδρυμα είναι θυγατρική επιχείρηση πιστωτικού ιδρύματος ή επιχείρηση επενδύσεων,
- γ) χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών και μεικτές εταιρείες συμμετοχών που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ,
- δ) μητρικές χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες σε κράτος - μέλος, μητρικές χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην ΕΕ, μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες σε κράτος - μέλος, μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην ΕΕ.

Ως χρηματοπιστωτικά μέσα νοούνται τα μη εξασφαλισμένα χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδουν τα ως άνω ιδρύματα και οντότητες και τα οποία υπάγονται στη MiFID, όπως ενδεικτικά μετοχές, ομολογίες, κτλ.

7.4. Ενδεχόμενες επιπτώσεις για τους επενδυτές

Οι επιπτώσεις για τους επενδυτές σε περίπτωση εφαρμογής της εξυγίανσης εξαρτώνται σημαντικά από τη θέση τους στη σειρά κατάταξης των δανειστών, η οποία μπορεί να έχει μεταβληθεί λόγω της πρόβλεψης προτεραιότητας των καταθετών. Για παράδειγμα, σε περίπτωση επένδυσης σε ομολογίες μειωμένης εξασφάλισης, είναι πιθανό, ανάλογα με το μέτρο εξυγίανσης που μπορεί να εφαρμοστεί ή εφόσον λάβει χώρα περίπτωση διαγραφή και μετατροπή των ομολογιών/τίτλων επένδυσης, οι επενδυτές να βρεθούν σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με του κατόχους τίτλων αυξημένης εξασφάλισης. Επίσης, κάτοχοι χρηματοπιστωτικών μέτρων χωρίς εξασφαλίσεις θα βρεθούν σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους καταθέτες, των οποίων οι καταθέσεις είναι επιλέξιμες για προστασία από σύστημα εγγύησης καταθέσεων.

Εξάλλου, η έκταση της ενδεχόμενης ζημίας ενός επενδυτή εξαρτάται επίσης σημαντικά από το ύψος και το ποσοστό των απαιτήσεων που κατατάσσονται στην ίδια ή σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία κατατάσσεται ο ίδιος με τη δική του απαίτηση. Ειδικότερα:

α) Σε περίπτωση υπαγωγής σε εξυγίανση:

(i) Το επενδεδυμένο ή/και το τυχόν οφειλόμενο ποσό μπορεί να εκμηδενισθεί ή η κινητή αξία μπορεί να μετατραπεί σε κοινές μετοχές ή άλλους τίτλους ιδιοκτησίας για σκοπούς σταθεροποίησης και απορρόφησης απωλειών.

(ii) Τυχόν μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού σε μεταβατικό ίδρυμα ή στο πλαίσιο πώλησης δραστηριοτήτων ενδέχεται να περιορίσει τη δυνατότητα του ιδρύματος να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμής που υπέχει.

(iii) Η ωρίμαση (ληκτότητα) των μέσων ή το επιτόκιο αυτών ενδέχεται να μεταβληθούν και οι πληρωμές να ανασταλούν για ορισμένο χρονικό διάστημα.

β) Η ρευστότητα της δευτερογενούς αγοράς οποιωνδήποτε χρεογράφων χωρίς εξασφαλίσεις ενδέχεται να είναι ευαίσθητη στις διακυμάνσεις στη αγοράς χρηματοπιστωτικών μέσων.

γ) Οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ρευστότητας (π.χ. συμβάσεις επαναγοράς από τον εκδότη – ίδρυμα) ενδέχεται να μην προστατεύσουν τους επενδυτές από την κατ' ανάγκη ρευστοποίησης των εν λόγω μέσων έναντι ποσού σημαντικά χαμηλότερου από το αρχικό ποσό επένδυσης, σε περίπτωση χρηματοοικονομικής δυσχέρειας της εκδότριας επιχείρησης.

δ) Οι πιστωτές έχουν δικαίωμα αποζημίωσης, εφόσον η αντιμετώπισή τους κατά την εξυγίανση είναι λιγότερο ευνοϊκή από την αντιμετώπιση που θα είχαν υπό την πτωχευτική διαδικασία κατά τις γενικές διατάξεις. Πληρωμές αποζημιώσεων, αν υπάρξουν, ενδέχεται να καθυστερήσουν σημαντικά σε σχέση με τους συμβατικά προβλεπόμενους χρόνους πληρωμών (κατά τον ίδιο τρόπο που ενδέχεται να υπάρξει καθυστέρηση στην ανάκτηση της αξίας σε περίπτωση αφερεγγυότητας).